

รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง **เงาะป่า (๑)**

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

คำไทยใช้ให้ถูก

๑.

โหลรพา

๒.

โหลระพา

คำไทยใช้ให้ถูก

โหระพา

[โห-ระ-พา] หมายถึง

(น.) ชื่อไม้ล้มลุกชนิด *Ocimum basilicum* L. ในวงศ์ Labiatae ใบมีกลิ่นฉุน กินได้.

โหระพา

คำไทยใช้ให้ถูก

โทษพา

ตัวอย่างประโยค

แม่ปลุกตื่นโทษพาไว้สวนผักหลังบ้าน

ทบทวน

ความรู้เดิม

เรื่องเล่าจาก

...พิทลุง...

ชวนกันอ่าน

“เรื่องเล่าจากพัทลุง”

บทละครเรื่อง “เงาะป่า”

แสนทรราชชาว “ซาไก”

ซาบซึ่งประทับใจ

ได้ข้อคิดชีวิตคน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความเป็นมา ความหมายของคำ ประโยค และสำนวนจากเรื่องเงาะป่าได้
๒. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง ได้อย่างถูกต้อง
๓. เห็นคุณค่าของวรรณคดีเรื่องเงาะป่า

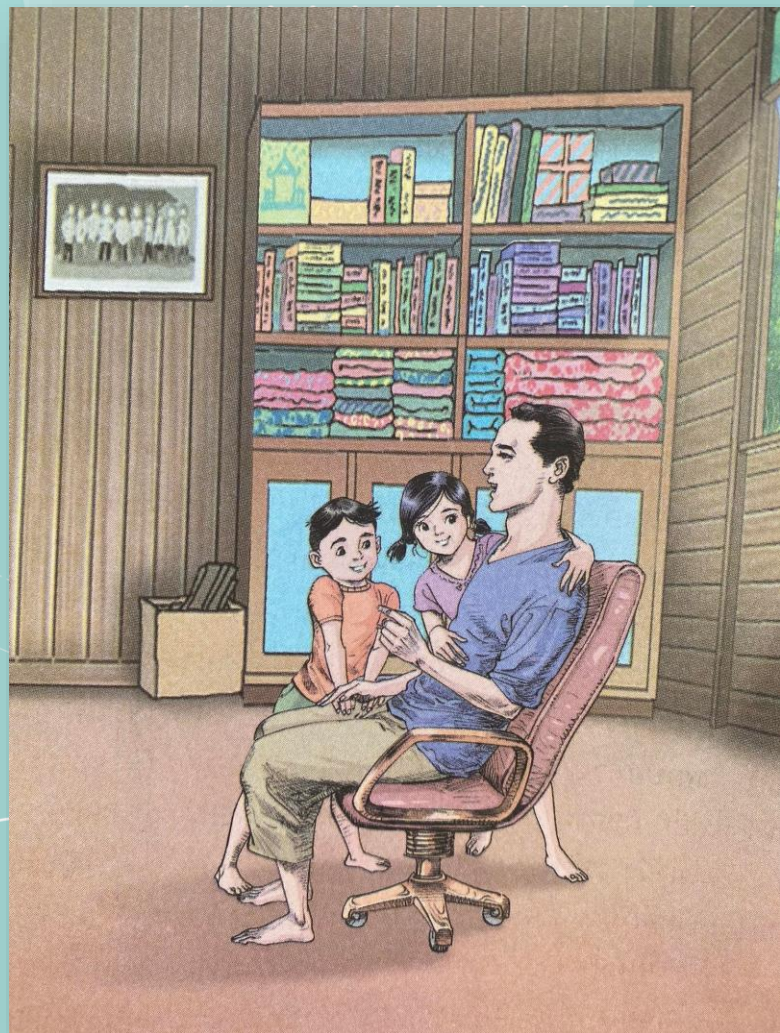

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

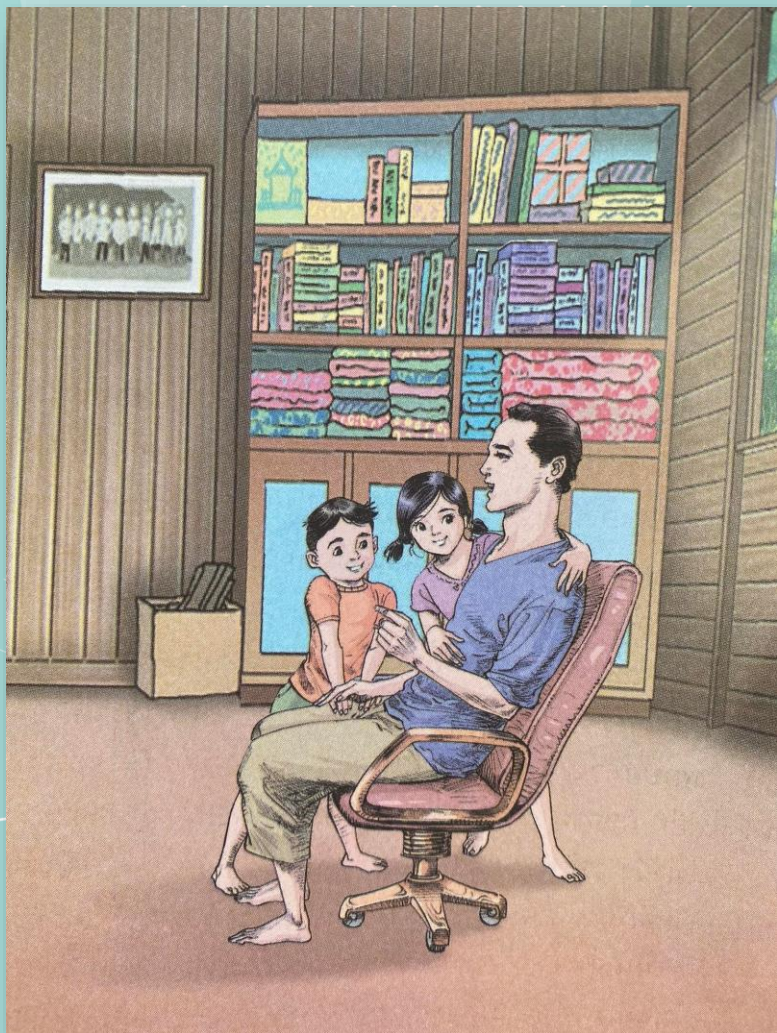
สรุปเรื่อง “เรื่องเล่าจากพัทลุง”

เด็กชายและเด็กหญิงสนทนากับคุณพ่อเกี่ยวกับจังหวัดพัทลุง คนปักชั้ไต้ชอบเรียกกั้สั้น ๆ ว่า “เมืองลุง” ซึ่งเป็นบ้านเกิดของคุณพ่อ เมื่อตอนปิดเทอมภาคฤดูร้อนคุณพ่อจะพาเด็ก ๆ กลับไปเยี่ยมบ้านและขับรถเที่ยวตามสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัด เช่น ภูเขา ทะเลน้อย น้ำตกที่อยู่ใกล้บ้านคุณปู่คุณย่า รวมทั้งไปดูหนังทะเลลุงและมโนราห์

สรุปเรื่อง “เรื่องเล่าจากพัทลุง”

คุณพ่อบอกเด็ก ๆ ว่าจังหวัดพัทลุงมีน้ำตกสวยมาก และหากเดินขึ้นไปสูงกว่านี้อาจจะพบชนเผ่า “ซาไก” หรือที่เรียกกันว่า “เงาะ” เด็ก ๆ ไม่รู้ว่าเงาะคืออะไร คิดว่าเป็นผลไม้ คุณพ่อจึงเปรย ๆ เรื่องเงาะให้ฟังว่าเป็นชนเผ่าหนึ่งที่อาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย เด็ก ๆ อยากจะรู้เรื่อง “เงาะ” ขึ้นมาทันที คุณพ่อจึงแนะนำให้ไปถามคุณปู่คุณย่าเพราะท่านรู้เรื่องนี้เป็นอย่างดี

สรุปเรื่อง “เรื่องเล่าจากพัทลุง”

คุณปู่บอกว่าถ้าอยากรู้เรื่องเงาะป่า ต้องอ่านหนังสือ มีหนังสืออยู่ ๑ เล่มที่ปู่อยากจะแนะนำ คือ **“บทละครเรื่อง เงาะป่า”** เป็นบทพระราชนิพนธ์ใน **พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕** เนื้อเรื่องเป็นรักสามเส้าระหว่างเงาะหนุ่ม ชื่อ **“ฮเนา”** และ **“ชมพลา”** ที่หลงรักเงาะสาวชื่อ **“ลำหับ”**

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕

สรุปเรื่อง “เรื่องเล่าจากพัทลุง”

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่อง เงาะป่า ขึ้นตามคำบอกเล่าของ “คนั่ง” เด็กชายชาวเงาะจาก แขวงเมืองพัทลุง ที่ทรงนำมาชุบเลี้ยงไว้ในพระราชสำนัก ทั้งทรงศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างละเอียดในแง่ชีวิตความเป็นอยู่ และภาษาที่ใช้ ประกอบกับจินตนาการของ พระองค์เอง

สรุปเรื่อง “เรื่องเล่าจากพัทลุง”

ชมพลา

ลำหับ

เรื่องย่อของเงาะป่า คือ **ชมพลา** รัก **ลำหับ** และลำหับก็รักชมพลา แต่ลำหับมีคู่หมั้นแล้วคือ **ฮเนา** เมื่อลำหับต้องเข้าพิธีแต่งงานกับฮเนา ชมพลา ก็ออกอุบายชิงตัวลำหับไปอยู่กับตน ฮเนาก็ออกตามหาลำหับ จึงได้ต่อสู้กับชมพลาเพื่อชิงตัวลำหับกลับมา **จนชมพลาตาย**

คำถามจุดประกายความคิด

พอฟังเรื่องย่อคร่าว ๆ ของ “เงาะป่า”

นักเรียนรู้สึกอย่างไร

เงาะป่า ตอน “คนนั่งกับไม้ไฟไปล่าสัตว์”

มาจะกล่าวบทไป
อยู่ทับแทบป่าพนาวัน
บิดามารดาก็หาไม้
นางควากชอบดินสึ้นชีวา
มีเพื่อนชอบนักรักใคร่
เคยคนกันไปป่าพาเชื่อนแซ

ถึงเด็กน้อยคนนั่งคนขยัน
ชายเขตขันธ์พัทลุงพารา
ดำขาวต้องไฟดับสังขาร์
อยู่ด้วยเชษฐาชื่ออ้ายแค
ชื่อไม้ไฟตัวเต็งเก่งแก่
ตั้งแต่พ่อแม่ยังไม่ตาย

เงาะป่า ตอน “คนนั่งกับไม้ไฟไปล่าสัตว์”

วันหนึ่ง
จะเจ็บป่วยเป็นไรไม่สบาย
จำกูจะไปดูให้ถึงทับ
ชวนมันดันตัดพนาวา

ให้คิดรำพึงถึงสหาย
จึงมิได้พบหลายวันมา
ที่อยู่ใกล้กับปากคูหา
เที่ยวป่าปักษาให้สำราญ

คนนั่งไปหาไม้ไฟเนื่องจากทราบข่าวว่าเพื่อนไม่สบาย และได้ชวนกัน
ไปเที่ยวป่า ไม้ไฟดีใจจึงตอบตกลง

เงาะป่า ตอน “คนนั่งกับไม้ไฟไปล่าสัตว์”

เที่ยวไปในดงพงชัน

เห็นมูเตี้ยวติดคู่อยู่คบไม้

เองแอ็งแอบพวงอเวย์หวาน

กะแจ็กลูกเต็มต้นจนหล่นลง

ล้วนชนิดพฤษกษาสูงสไสว

ลาเต๊ะไต่ตามกิ่งกินตองตง

ลึงยดบินทะยานกินหว่าหลง

โก้วลวงแวงช่ายอยู่รายเรียง

คนนั่งและไม้ไฟเข้าป่าเพื่อไปล่าสัตว์และได้เจอกับนกหลายชนิดที่เกาะอยู่ตาม
ต้นไม้ต่าง ๆ

ภาษา “ก๊อย” น่านู๋

มูเตี้ยว หมายถึง นกขนาดเล็กอกขาว ปีกดำ คล้ายนกนางเขน

ลาเต๊าะ หมายถึง นกขนาดเล็กตัวลาย

ตองตง หมายถึง ละมุด (ผลไม้)

เองแอ็ง หมายถึง นกเล็กขนาดนกกระจาบ ลายดำ กินผลไม้

อเวย์ หมายถึง ต้นหวาย

ภาษา “ก้อย” น่านะ

ตองตง

อเวย์

ภาษา “ก๊อຍ” น่านู๋

กะเจ๊ก หมายถึง มะม่วงหิมพานต์

ลิงยด หมายถึง นกขนาดใหญ่สีชมพู

โก้วล หมายถึง นกยาง

โก้วล

กะเจ๊ก

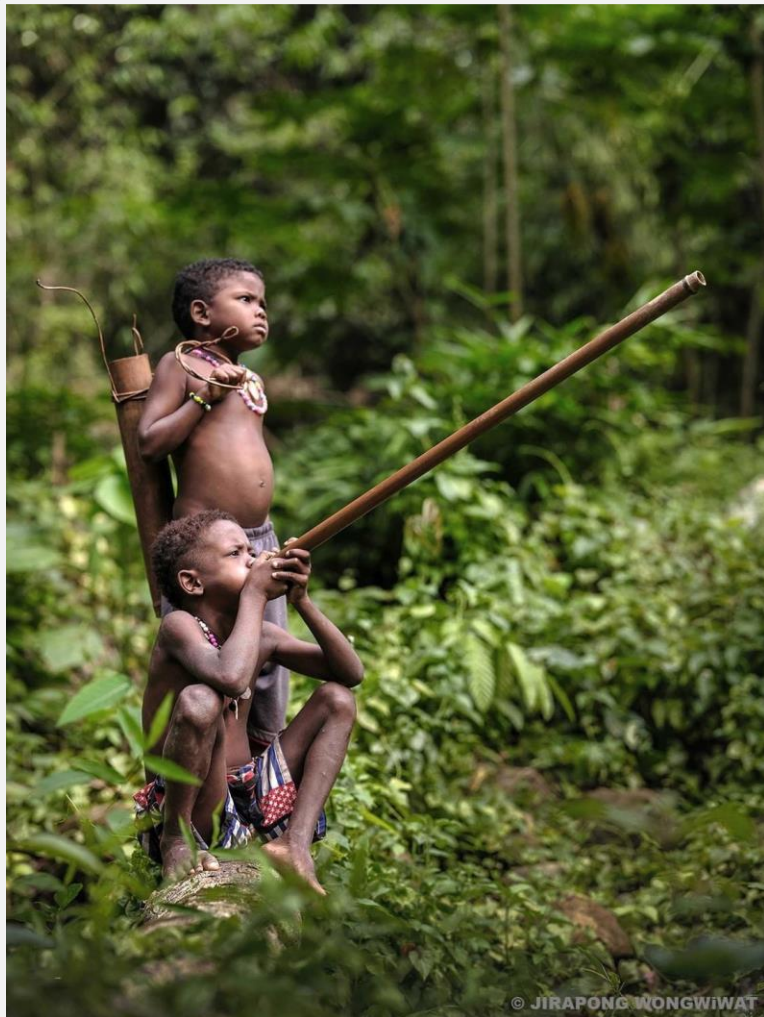
เงาะป่า ตอน “คนนั่งกับไม้ไฟไปล่าสัตว์”

ชวนกันด้อมอ้อมหากาเหว่าน้อย
มือขวาควักดินพลาวย่างย่องคลา
แล้วสอดลูกเข้าไว้ในลักล่อง
ก็เป่าไปต้องนกตกทันที

พบนับร้อยบอกกันต่างสรรษา
คลึงไคลกับอุราจนกลมดี
หลิวตามองได้ใจเห็นได้ที่
ทั้งสองศรียิงซ้ำด้วยชำนาญ

คนนั่งและไม้ไฟยิงนกกาเหว่าด้วยความชำนาญ

ลำกล้อง (อุปกรณ์ล่าสัตว์ของชาวเงาะ) เรียกว่า “บอเลา” หรือ “บิลา”

© JIRAPONG WONGWIWAT

©JIRAPONG WONGWIWAT

ขอบคุณที่มาภาพ FB : จิระพงษ์ วงศ์วิวัฒน์

เงาะป่า ตอน “คนนั่งกับไม้ไฟไปล่าสัตว์”

ครั้งนี้ได้มากมายหลายสิบนก
ต่างอีมอกเปรมปรีดีเกษมศานต์
ดิ่งเกอวัลย์พันผูกคล้องแทนคาน
พาดไหล่เล่นทะยานเหยาครรไล

คนนั่งและไม้ไฟได้นกหลายสิบตัว จึงนำเกอวัลย์มาผูกกับคล้องยึงนก
แทนไม้คานและพาดไหล่คนละข้างเพื่อกลับที่พัก

คาดคะเนเหตุการณ์

นักเรียนคิดว่าคนนั่งกับไม้ไฟ
จะนำนกที่จับได้ไปทำอะไรต่อไป

ฝากติดตาม

ตอนต่อไป...

ของขวัญจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๑ เรื่อง เงาะป่า (๑)
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำใบงานที่ ๑ เรื่อง เงาะป่า (๑)
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑ เรื่อง เงาะป่า (๑)

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน เรื่อง เงาะป่า

๑. ใครคือผู้พระราชทานรับทละคร เรื่อง เงาะป่า

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน เรื่อง *เงาะป่า*

๒. บทละครเรื่อง *เงาะป่า* มีความเป็นมาอย่างไร

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน เรื่อง *เงาะป่า*

๓. “บิลลา” คืออะไร

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน เรื่อง *เงาะป่า*

๔. “คนัง” เป็นใคร

สรุป บทเรียน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เงาะป่า (๑)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน เรื่อง เงาะป่า

๑. ใครคือผู้พระราชทานนิพนธ์บทละคร เรื่อง เงาะป่า

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เงาะป่า (๑)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน เรื่อง เงาะป่า

๒. บทละครเรื่อง เงาะป่า มีความเป็นมาอย่างไร

เป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า-
เจ้าอยู่หัว ทรงนำมาจากเค้าเรื่องจริงของเงาะซาไก ซึ่งมีถิ่นอาศัยในแถบ
จังหวัดพัทลุง ทางภาคใต้ของประเทศไทย เมื่อครั้งเสด็จประพาสหัวเมือง
ทางใต้ได้เสด็จไปหมู่บ้านเงาะป่าซาไก จึงมีแม่เต่าเล่าเรื่องถวาย

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เงาะป่า (๑)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน เรื่อง เงาะป่า

๓. “บิล่า” คืออะไร

บิล่า หรือ บอเลา คือ ลูกดอกอาบยาพิษ อาวุธใช้ล่าสัตว์ป่า

ของชาวเงาะซาไก

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เงาะป่า (๑)

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามจากการอ่าน เรื่อง เงาะป่า

๔. “คนัง” เป็นใคร

เด็กชายชาวเงาะจากแขวงเมืองพัทลุง ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำมาชุบเลี้ยงไว้ในพระราชสำนัก
เพื่อทรงศึกษาหาเพิ่มเติมในแง่ชีวิตความเป็นอยู่ และภาษาที่ใช้ของชาวเงาะ

คำถามจุดประกายความคิด

จากเนื้อเรื่อง “เงาะป่า”

นักเรียนเห็นวิถีชีวิตของชนเผ่า

เงาะป่าซาไกอย่างไร

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. หนังสือวรรณคดีลำนำ ชั้น ป.๔
๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง เงาะป่า (๒)

บทเรียนครั้งต่อไป

“เงาะป่า (๒)”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

